

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici.
Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din,
mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

LETO IX.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 5. avgusta 1926.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 90.

Denarna stiska Anglije.

Denarno stisko Anglije označajo ta-le dejstva: polletni izkaz peterih angleških velebank, prenehanje v pogajanjih o zopetnem nakupu prvotno angleške in sedaj ameriške akcijske večine družbe White Line in pa drastična izjava Baldwinova, da je angleški državni zaklad od posledic generalnega in rudarskega štrajka tako težko zadet, da angleška država nikakor ne more dati znatne podpore za končanje premogovnega štrajka.

Od leta 1921 naprej se angleško narodno premoženje nič več ne rentira. Produktivni aparat v Veliki Britaniji dela z negativno bilanco, ki je prikrita z dohodki iz naložb in naprav v inozemstvu in v kolonijah. Angleška plovba kot celota — blagovni in poštnopotniški promet skupaj — prav tako komaj krije stroške, vsekakor ne stroškov in potrebnih odpisov. Posledica je prehitra zastarelost ladij.

V ta kratko orisani položaj je premogovni štrajk takole posegel: primanjkljaj dohodkov iz izvoza premoega za eno četrtletje vključno ladijsko vozarino 25 milijonov funtov, dvig podpiranja brezposelnih 8 milijonov funtov, prirastek ubožne obremenitve občin 30 milijonov funtov, zmanjšana prodaja drugega izvoznega blaga (poleg premoega) 30 milijonov funtov. Na strani dohodkov je treba ob enaki potrebi uvoza živil in ob ne prevelikem nazadovanju uvoza živil zaznamovati minus 35 milijonov funtov. Pride zraven še 38 milijonov večjih izdatkov iz javnih sredstev, skupaj torej nekaj nad 70 milijonov funtov. Zastarajoče predelovalne industrije in premogovna industrija so v istem času porabile nad 25 milijonov funtov bančnih sredstev v obliki kontokorentnih predujmov. Ti predujmi služijo samo za to, da ohranijo rudnike in ohromela podjetja, da dajo plačo nastavljenem in da plačajo tekoče in hipotečne obresti. Dočim je torej angleško narodno gospodarstvo po rudarskem štrajku v mesecih maj, junij in julij imelo 35 do 40 milijonov funtov manj dohodkov, so se morale iz zmanjšanih narodovih dohodkov dobiti vsote v znesku nad 60 milijonov funtov več za javna preskrboval-

na bremena in za kreditne potrebščine nezaposlenih industrij.

Če odštejemo prodajo inozemskih naložb, ki jih je že vojska zelo decimiral, je bil edini vir, ki je mogel dati ta ogromna sredstva, pomnožitev kapitala potom varčevanja. To pomnožitev cenijo na približno 100 milijonov funtov na leto. Če vzamemo dve tretjini te vsote kot maksimum prihranitvene možnosti angleškega narodnega gospodarstva v tekočem letu, se izluči dejstvo, da še ohranjen hranilna moč angleškega ljudstva v najboljšem slučaju komaj zadostuje, da izenači številčno že znane izgube, povzročene po štrajku.

Zato razumemo, da so londonski vodilni finančni krogi izjavili podjetni jekleni in plovbni tvrdki Whitey Furness, da se ne more izpolniti ameriški prodajni pogoj za izročitev akcijske družbe White Star (takojsnje plačilo vse nakupne vsote v znesku 7 1/2 milj. funtov); dalje razumemo, zakaj London ni mogel izpolniti Caillaux-ovega upanja za dobavo zadostnih sredstev, da se stabilizira frank pri 160. Razumemo tudi, da dobijo Nemci za svoja brezpogojno varna posojila na Angleškem dosti interesentov.

JUGOSLOVANSKA NARODNA BANKA.

Razvoj glavnih postavk v bilanci Narodne banke v prvem preteklem polletju ni bil tako ugoden kakor v odnosnem lanskem polletju. Stanje 1. januarja in 30. junija je bilo sledeče: Obtok bankovcev 6063 milijonov dinarjev in 5494 milijonov, zaloga deviz 366 in 323 milijonov, menice in lombardi 1371 in 1266 milijonov, zira račun 367 in 405 milijonov. Zaloga deviz je od 1. 1. do 30. 6. nazadovala za 200 milijonov dinarjev.

SPORAZUM GLEDE SOLUNSKE CENE IN ŽELEZNICE.

Po zanesljivih poročilih iz Beograda potekajo pogajanja z grško vlado ugodno. Dosežen je že v glavnih obrisih popoln sporazum glede solunske železnice in naše cene v Solunu. Naša vlada je priznala popolno grško suverenost nad solunsko železnico, grška vlada pa nam je priznala posebnega jugoslovenskega komisarja, ki bo nadziral naš promet s svobodno jugoslovensko ceno v Solunu.

Eventuelne spore med grško upravo solunske železnice in jugoslovenskim komisarjem bo reševal komisar Društva narodov. Grška vlada je priznala naši državi nadalje pravico pošiljanja plombiranih vagonov, ki bodo smeli voziti med svobodno solunsko ceno in našim teritorijem. Ta dogovor sloni v glavnem na pogajanjih, ki sta jih uvedla meseca marca jugoslovenski zunanji minister dr. Ninčič in grški zunanji minister Rufos v Zenevi.

VPELJAVA ZLATEGA FRANKA V BELGIJI.

Po zadnjem padcu francoskega franka je dala belgijska vlada navodila, naj se vpeljava zlatega franka v Belgiji kolikor mogoče pospeši. Zaenkrat bodo vporabili zlati frank samo v plačilnem prometu z inozemstvom, dočim bo ostal doma še zmeraj papirnati frank v obtoku. Sedaj se posvetujejo v Londonu Morganovi zastopniki in angleška visoka financa o stabilizaciji belgijskega franka potom valutnega kredita. Merodajni krogi so trdno prepričani, da se bo belgijski frank kmalu odtrgal od francoskega.

ITALIJANSKI KAPITAL — NA POLJSKEM.

Večkrat že smo povedali, kako se italijanski kapital vsepovsod širi, kako italijanska ekspanzivnost narašča. Pravili smo, kako se je začel ta kapital udeleževati tudi v ruski petrolejski industriji, dalje v Rumuniji Albaniji itd. Danes pa beremo, da se vršijo pogajanja med italijanskimi finančniki in med poljsko petrolejsko industrijo o udeležbi italijanskega kapitala na izkoriščanju petrolejskih vrelcev. Italijanski kapital bo v najbližjem času nakupil akcije poljskih petrolejskih podjetij in bo sodeloval v njih obratu. Italijanska komisija je odšla na Poljsko, da se na licu mesta pouči o položaju poljske petrolejske industrije. Pogajanja se bodo menda končala s trdno pogodbo o dobavi poljskega petroleja za italijansko industrijo.

ITALIJANSKE TRGOVSKE DRUŽBE V PRVI POLOVICI 1926.

V 1. semestru 1926 je nastalo v Italiji 1090 trgovskih družb z akcijsko glavnico 814.037.000 lir. 850 družb je glavnico zvišalo za 2.615.716.000 lir. Skupne nove investicije so znašale torej že v 1. semestru 3.429.753.000 lir. Nasprotno je pa 321 družb likvidiralo, v glavnici

Zveza gostilničarskih zadrug v Celju.

Zveza gostilničarskih zadrug v Celju je imela pod vodstvom načelnika g. Bernardija odborovo sejo, katere se je udeležilo lepo število delegatov 24 včlanjenih zadrug. Seji je prisostvoval tudi zastopnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. dr. Pretnar. Izčrpno, pregledno in jako zanimivo poročilo o delovanju in akcijah Zveze ter o stanovskem glasilu »Gostilničarskem listu« je podal zvezin tajnik g. Komar. Iz poročila je razvidno, da je postalo delovanje zveze v zadnjem času izredno živahno in kljub mnogim oviram in težkočam tudi uspešno, za kar gre zasluga v glavnem uprav delavnosti in požrtvovalnosti sedanjih zvezin funkcionarjev. Zveza je izvedla važne akcije, tako radi podeljevanje osebnih in točilnih pravic neupravičenim, radi odpiranja in zapiranja raznih točilnic, radi odprave prepovedi točenja žganih alkoholnih pijač ob nedeljah, radi trošarine, radi interpretacije in izpremembe gostilniških obrtnih predpisov, v taksnih in davčnih stvareh itd. Zveza je v najožjih stikih z Zbornico za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Zastopnik zbornice g. dr. Pretnar je podal poročilo o predlogih zbornice za izdelavo novega modernega gostilničarskega zakona, ki naj bi kot sestavni del obrtnega zakona tvoril zdravo podlago za razvoj in povzdigo gostilničarskega stanu in tujkega prometa. Predlogi zbornice so se z malimi dodatki soglasno odobrili ter se izrazila zbornici toplja zahvala in priznanje za njeno delovanje v korist gostilničarstva. G. Bernardi je poročal o težkočah pri izpopolnjevanju zvezine stanovske organizacije.

Debate k posameznim točkam dnevnega reda so bile jako živahne. Na predlog g. Žnudrla iz Maribora se sklone prirediti na jesen prijateljski izlet gostilničarjev v Jeruzalem v Slovenskih gorah.

vrednosti 368.592.000 lir, 172 jih je kapital zmanjšalo za 522.489.000 lir; razkapitalizacija znaša torej 891.081.000 lir. Netto ostane torej za investicije v prvem polletju 1926 — brez novih provine — 2.538.672.000 lir.

LISTEK.

Naša zunanja trgovina in trgovinska politika v zvezi z interesi našega pomorstva.

(Nadaljevanje.)

Drugače je v pogledu takozvane »svobodne cene« v naših lukah. Pridobitni krogi brezizjemno zahtevajo, da se ustanovijo v naših lukah tkzv. »punto franco«. Brez njih si ni mogoče niti misliti pravega razvoja izvozne in uvozne trgovine. Vse olajšave, ki bi jih naša carinska oblast dovoljevala v carinskem postopku z namenom, da olajša uvoz in izvoz, so samo nadomestek, in treba je že v naprej povdariti, zelo drag nadomestek za to ustanovo, ker carinska skladišča in iztovorišča, svobodna skladišča, privatna carinska skladišča in druge ustanove te vrste, razmetane po luki, otežujejo carinsko nadzorstvo in zahtevajo celo armado carinskih uradnikov in stražnikov.

Pa to niso samo fiskalni razlogi, ki

navajajo k »svobodnim cenam«, temveč so one tudi trgovske potrebe prve vrste. Naša izvozna in uvozna trgovina se je dosedaj razvijala na ta način, da je kupec ali prodajalec iz inozemstva iskal najprej kupca ali prodajalca v naši državi in je bilo šele potem, ko je bil posel sklenjen, blago poslano, pa tudi to iz mesta produkcije v namembni kraj. Dubrovnik, Split in Sušak se v takih razmerah niso mogli smatrati za luke v onem smislu, v katerem se rabi ta naziv n. pr. za Trst, Genova in Marsej, temveč so bili bolj prehodne točke na naši obali. Najboljši dokaz, da se trgovina tako ne more razvijati, nudi dejstvo, da se dela na to, ustvariti v Braili center naše žitne trgovine. Moralo bi se — pravijo strokovnjaki — organizirati močno izvoznško društvo, ki bi moralo imeti v Braili na razpolago velike količine žita in za njih prodajo stopiti v neposredno zvezo z deželami, ki žito potrebujejo, in se tako izognili posredovanju Trsta, Dunaja in trgovcev na ustju Donave. Delo na tem, da se oprostimo od tujega posredovanja je tako prirodno in potrebno, da bo brezdvomno uspelo, vendar se nam zdi pogrešno iskati osamosvojitve preko tujih luk, če imamo lastne. Naše bla-

go, vskladiščeno v Braili, bo sicer naše, ali vedno na tujem ozemlju, kar pomeni, da bo njegova usoda enaka usodi žita, ki se kopiči sedaj iz Madjarske in Rumunije na ustje Donave, samo s to razliko, da bo naša organizacija, najsi bo še tako močna, vedno slabša od domače rumunske organizacije, za katero stoji državna oblast, mesta in vse domače javne trgovske ustanove, trgovsko-obrtna zbornice, borze itd. in pa javno mnenje dežele. Zato bi bilo treba to, kar mislijo nekateri napraviti v Braili, napraviti v naših lukah. Sicer bo težko preprečiti, da se izvažna naše žito preko ustja Donave; vendar ako je madjarski vladi pred vojno uspelo, da je vsaj del žita in njegovih izdelkov usmerila na Reko, bi mogli tudi mi to doseči s primerno tarifno politiko, ali je potrebno za to, da so naše luke urejene in da se v vsaki otvori »punto franco«.

Kar velja za žito in moko, velja tudi za druge naše izvozne predmete. Neprirodno je, siliti inozemca, da obiskuje naše mlino, žage, tovarne in borze ter kupuje blago, čisto v majhnih količinah, ko imamo svoje luke, v katere smemo stovoriti naše blago, da tu čaka kupca. To predvsem prihaja v poštev pri kal-

kulaciji cen in poleg tega otežuje samo dobavo, ker se blago prodaja na mestu produkcije, ne pa skladiščeno v luki, mora kupec računati na zamudo kakih deset dni, da blago prispe v luko. Ne poznavajoč naše razmere, se v obče izgiblje poslov, kjer bi moral prevzeti katerikoli riziko. Številna vprašanja na to zbornico iz daljnjih krajev dokazujejo, da išče tuji kupec trgovca, ki mu bo blago dobavil, najraje v sami luki. Potrebno je zato, in do tega bo slejkoprej prišlo, kakor je prišlo v lukah drugih držav, da zgradijo naši izvozniki v naših lukah skladišča in ustvarijo svoja zastopstva. Tuje izkušnje kažejo tudi, da se taka skladišča gradijo in poslujejo najraje v tkzv. »punto franco«. Sicer bi moral trgovec imeti eno skladišče za blago namenjeno izvozu, za katero plača izvozno carino ali trošarino, drugo pa za blago namenjeno za notranji promet. Razen tega more on v »punto franco« brez nevarnosti za državne dajatve opravljati vse manipulacijske posle, potrebne za izvoz blaga, ki se mu brez posebnega carinskega nadzorstva ne bi mogli dovoliti v javnem ali zasebnem carinskem skladišču.

(Dalje sledi.)

Povišanje železniških tarif.

Opozarjali smo naše čitatelje opetovano, da stopi s 1. septembrom t. l. povišana železniška tarifa v veljavo. Pri začetnih sto kilometrih znaša povišanje po načrtu, ki ga je izdelalo ministarstvo saobračaja in ki ga je odobrila vlada, povprečno 8%, ter pada nato pri 200 km na 6% do 7%, pri 300 km na povprečno 5% in pri 600 km pa na povprečno 3%. V informacijo poslovnih krogov prinašamo v naslednjem izveščku tarifnih postavk na razdalje od 100 do 600 km in sicer normalno tarifo, ki velja za vse relacije v lokalnem prometu na državnih železnicah, kakor tudi oba barema pristaniških tarif, ki bodejo veljale za izvoz blaga preko Sušaka in Splita, kakor tudi preko južno-dalmatinskih luk.

Normalni vozarski stavki: v lokalnem prometu v parah za 100 kg.

Table with columns: Brzovozno blago (navadno, znižano), Tovorno blago (obsežno I. razred, II. razred). Rows: km 100, 200, 300, 400, 500, 600.

Tarifa za izvoz blaga preko pristanišč Sušak, Split, Solin, Šibenik.

Table with columns: Brzovozno blago, Tovorno blago. Rows: km 100, 200, 300, 400, 500, 600.

Tarifa za izvoz blaga preko pristanišč Dubrovnik, Zelenika, Metković.

Table with columns: Brzovozno blago, Tovorno blago. Rows: km 100, 200, 300, 400, 500, 600.

Normalna tarifa za blagovni promet na drž. železnicah SHS.

Table with columns: Vagonski razredi, Specijalna tarifa. Rows: km 100, 200, 300, 400, 500, 600.

Tarifa za izvoz blaga preko pristanišč Sušak, Split, Solin, Šibenik.

Table with columns: Vagonski razredi, Specijalna tarifa. Rows: km 100, 200, 300, 400, 500, 600.

Tarifa za izvoz blaga preko pristanišč Dubrovnik, Zelenika, Metković.

Table with columns: Vagonski razredi, Specijalna tarifa. Rows: km 100, 200, 300, 400, 500, 600.

Normalni vozarski stavki za lokalni blagovni promet v parah za 100 kg: Ugodnostni tarifni razredi: 1-29.

Large table with columns 1a-29 and rows for distances from 100 km to 600 km.

Tarifa za izvoz blaga po istih ugodnostnih razredih preko pristanišč Sušak-Split-Solin-Šibenik.

Table with columns 1a-29 and rows for distances from 100 km to 600 km.

Tarifa za izvoz blaga po ugodnostnih razredih preko pristanišč Dubrovnik-Zelenika-Metković.

Table with columns 1a-29 and rows for distances from 100 km to 600 km.

Reorganizacija železnic v Belgiji.

Ena prvih odredb za ozdravljenje belgijskega finančnega položaja je reorganizacija belgijskih železnic. Na kratko smo to že omenili. Po načrtu, ki ga je izdelal belgijski ministrski svet, bi obstojala reorganizacija v prvi vrsti v tem, da bi postale doslej od države upravljane železnice avtonomne; država bi jih prepustila posebni družbi za 65 let v obratovanje. Družba se bo imenovala: Narodna družba belgijskih železnic. Lastnina ostane državi prihranjena. Kapital bo znašal 11 milijard frankov in bo obstojal iz 10 milijonov navadnih akcij v nominalni vrednosti po 100 frankov ter iz 20 milijonov privilegiranih akcij v nominalni vrednosti po 500 frankov. Akcije bodo dali državi kot odkodnino za prenos; a privilegirane akcije mora dati država takoj amortizacijskemu fondu, ki jih bo uporabil za konsolidacijo visokega dolga in jih bo spravil med občinstvo. Privilegirane akcije imajo pravico do fiksne dividende in do polovice preostalega dobička. Drugo polovico dobička dobijo navadne akcije.

Družbo bo upravljala upravni svet, ki se bo sestavil iz 20 članov. En član, ki bo obenem predsednik upravnega sveta, bo vsakokratni železniški minister. Osem članov bodo predlagale razne gospodarske korporacije iz kandidatne liste, imenoval jih bo kralj. Tri člane bo na predlog prvih osmih svetnikov imenoval kralj iz praktičnih trgovcev in železničarskih tehnikov, 3 člane bo volil parlament, 3 bo volilo železniško osebje, 2 člana bo pa imenoval amortizacijski fond.

Namen načrta je, da se amortizirajo predumi, ki jih je dala belgijska Narodna banka, dalje, da se amortizirajo javni dolгови sploh, in posebno še viseči dolgovi. Načrt, ki ga bodo v posameznostih morda še spremenili, je sedaj predmet zelo živahne časnikarske diskusije. Zlasti razmotrivajo vprašanje, če bodo v sedanjih razmerah mogli spraviti pod streho vso preračunjeno vsoto enajstih milijard frankov.

Veljavnost pogodbe za centralo, sklenjene kljub njeni prepovedi po podružnici.

(V razmerju med centralo in vodjo podružnice.)

(Iz sodne prakse.)

Večletni vodja bančne podružnice je izstopil iz službe pri tej banki in je terjatelj izplačilo svoje naložbe v tekočem računu pri banki. Banka je pa odrekla izplačilo tega imetja, dasi je priznala njegovo višino in dospelost, in to iz nastopnega razloga:

Pet dni, preden je tožnik, ki s tožbo zahteva izplačilo te svoje naložbe, izstopil iz njene službe, so si dali tožnik in ostala dva podružnična uradnika C. in D., ki sta imela pravico, podružnico še z drugim tovarišem zastopati, izplačati po tej svoji podružnici večji znesek za svojih dva tisoč, v depozitu tožene banke nahajajočih se delnic, t. j. onih 25% kupnine za te delnice lastnega izdaja banke, ki so jih bili svoj čas na te delnice plačali, ko so bili delnice od banke kupili. Postopali so pri tem tako, da sta po dva izmed njih zastopala podružnico, tretji je pa za svoj del delnic nastopil kot prodajalec in stranka. Banka veljavnost te transakcije noče priznati in dela za vsoto to operacijo odgovornega tožnika, ker se je izvršila z njegovim dovoljenjem in pod njegovim vodstvom proti izrečni prepovedi centralnega ravnateljstva. Prigovarja torej celotni ta znesek v pobot, kakor tudi še nadalji znesek, ki tvori 75% doslej še ne plačane kupnine za one izmed teh delnic, ki jih je bil tožnik kupil zase. Ker presegata ta dva zneska tožnikovo imetje iz naložbe, predlaga tožena banka, naj se njegov tožbeni zahtevak zavrne.

Tožnik je glede teh pobotoma prigovarjanih terjatev tožene banke zavzel stališče, da je nakup teh delnic nameščencev bančne podružnice veljaven in obvezen za banko, ker se je izvršil na račun njene centrale, ker ga je tožena banka vzela brez prigovora na znanje in ker je naknadno nepriznanje računa, po petih mesecih, brez pomena.

Pravdno sodišče pa v tem tožniku ni pritrnilo, marveč je izreklo, da obstoji sicer tožnikova terjatev iz naložbe v te-

kočem računu, da pa obstojita tudi pobotoma prigovarjani nasprotni terjatvi tožene stranke, in je tožbeni zahtevak zavrnilo, ker presegata ti dve nasprotni terjatvi po tožniku vloževani znesek in to iz nastopnih razlogov:

Nesporno je, da je bilo podružnici prepovedano kupiti delnice lastnega izdaja na svoj račun in da je podravnatelj X. nekaj časa pred napominjano transakcijo tožnika na to dejstvo opozoril. Zbog te prepovedi bi morala podružnica oz. bi morali njeni uslužbeni v vsakem primeru vprašati centralo, če privoli v nakup teh delnic. To velja zlasti v tem primeru, ko so nastopili kot prodajalec podružnični uradniki. Kupo-prodajna pogodba bi se mogla torej skleniti v tem primeru le med njimi in centralo, in le tedaj, če bi centrala izrečno privolila v nakup delnic, bi prišlo do končne pogodbe glede delnic. Tega pa tožnik niti ne zatrjuje. Ako je torej on kot dirigent podružnice, bodisi sam ali pa po svojih, njemu podrejenih uradnikih izvršil to transakcijo vkljub znani prepovedi in izplačal sebi in drugim uradnikom za delnice 25% po njih izplačane kupnine in s tem zneskom obremenil centralo brez njenega privoljenja in njene pritrditve, je ta operacija nedopustna in neobvezna za centralo, kajti ona ni sklenila nikakoršne pogodbe s temi uradniki. Pri tem je popolnoma brez pomena, če je tožena stranka grajala ali če tožena stranka ni grajala te samo po sebi nedopustne operacije.

Toda tudi za primer nasprotnega naziranja zadostuje, da je to grajo izrek centralni revizor v prvem tednu po tožnikovem izstopu iz službe, kakor to prizna tožitelj. Kajti on je bil organ centrale in v to svrhu odposlan, da ugotovi in graja pri reviziji najdene napake in nedostanke.

Istotako je brez pomena za to pravdo, ali je dala tožena stranka v njeni shrambi se nahajajoče delnice tožniku na razpolago ali ne, ker ona ne izločuje svojih protiterjatev, temveč jih le pobotoma prigovarja in bi se moglo to uveljaviti samo v pravi tožene stranke zoper današnjega tožnika na plačilo kupnine za predmetne delnice.

Ker protiterjatvi presegate vloženo terjatev, je bilo tožbeni zahtevak odbiti vsled izvršene kompenzacije.

Prizivno sodišče je prvo sodbo potrdilo. — Okolnosti, na katere se je skliceval tožnik, namreč, da je tožena banka sama nakupovala lastne delnice od svojih uslužbenecv in da je celo pohvalila tožnika, ko je zanj dobro kupil avstrijske kreditne delnice, in da je torej tožnik tudi pri prodaji spornih lastnih delnic ravnal dobroverno, za pričujoči spor niso upoštevne spriče dejstva, ki ga tožnik priznava, da mu je podravnatelj centrale X. nekaj dni pred izvršeno transakcijo izrečno zabranil, da ne sme izvršiti nameravane prodaje spornih delnic v breme tožene banke. Tožnik, kot dirigent podružnice je moral vedeti, na katerega funkcionarja se mu je obrniti radi pristanka na to transakcijo, in če je govoril o tem s podravnateljem centrale, ne more tudi zanj biti dvomljivo, ali je podravnatelj upravičen brez nadaljnjih formalnosti za take izjave, ne glede na to, da je bil nameravani posele glede na vrednost delnic v tistem letu že sam po sebi absolutno kvaren za toženo banko, kvarnih poslov pa tožnik ni smel sklepati za toženko že po svoji lastnosti kot dirigent njene podružnice. Če je tožnik dvomil o legitimaciji X.-a, mu je bilo prosto, da prosil centralo za pismena navodila, katera bi bila izšla v enakem smislu. Popolnoma v skladu z ustno prepovedjo X.-ovo pa je po tožniku priznana nadaljna okolnost, da sta toženkina revizorja A. in B. 13 dni po obračunu in radi tega pravočasno obračun grajala z besedami, da po tožniku izvedena transakcija ne bo obveljala. Ne more se torej trditi, da je tožnik ravnal dobroverno, če je prodal toženki njene lastne delnice proti prepovedi njenega podravnatelja in neposredno pred tem, preden je izstopil iz njene službe. Kot dirigent bančne podružnice pa je bil tožnik odgovoren za vse posle, ki jih je sklenila ta podružnica z njegovim sodelovanjem, in se ne more v tem pogledu sklicevati na to, da je bil vsaj glede svojih delnic komitent tožene banke. Tožnik je tudi kot komitent tožene banke ostal njen dirigent in je kot tak odgovoren za vse posle, ki jih je sklenil v tej lastnosti; bodisi tudi v lastni osebi, kar je še tem bolj nedopustno, bodisi z drugimi komitenti.

Če sta sklepno pismo za njegovo prodajo njegovih delnic podpisala prokurir-

sta C. in D., za C.-ja pa tožnik in prokurist D. itd., so šli vsi ti posli na tožnikovo odgovornost, ker so se izvršili z njegovim privoljenjem, pa proti izrečni prepovedi centralnega podravatelja. Brez pomena je, kdaj je tožena banka pri obstoječi prepovedi tožnikov obračun grajala. Če je to izrečno storila še le v pismih pet mesecev pozneje, se ne more trditi, da se je to storilo prepozno in da je torej po tožnikovih trditvah smatrati, da je tožena banka to prodajo natihem odobrila. V obeh pismih izjavlja tožena banka, da tožnikove prodaje ne prizna za veljavne in da je ne odobri in da dela tožnika odgovornega ne za odškodnino, temveč za neodgovoren izdatek. Ko se je izvršila prodaja vseh teh delnic s tožnikovim posredovanjem, te prodaje pa tožena banka nikdar niti izrečno niti na tihem ni odobrila, tožena banka upravičeno ne prizna tega tožnikovega obračuna in njegove obremenitve za vrednost teh delnic, in je toraj tožnik dolžan, da toženi banki ta znesek plača iz naslova nepravilne vknjižbe in njene obremenitve, ne pa iz naslova odškodnine, in to kot njen tedanji dirigent. Stvar tožnika bo, da si poišče regresa pri C.-ju in D.-ju glede njihovih delnic, kolikor so ti kot komitenti tožene banke oškodovali tožnika kot njenega dirigenta, ki je za te posle odgovoren tožniki, ker gre v tem sporu za interno pravno razmerje med centralo in podružnico in ugotovitev odgovornosti dirigenta proti centrali, in ne za odgovornost in razmerje med podružnico in njenimi komitenti.

Znesek, ki predstavlja 25% kupnine za delnice, ne znači odškodnine, temveč neopravičeno obremenitev tožene banke iz neveljavne prodaje in izplačila dotičnih vsot, radi česar je tožnik dolžan plačati ta znesek na podlagi lastnega priznanja. Pravtako je tožnik dolžan plačati tudi ostanek kupnine za svoje delnice, ker je, kakor navedeno, ta prodaja nasproti toženi banki neveljavna.

Revizijsko sodišče je pa tožnikovim reviziji ugodilo in obsodilo toženo stranko po tožbenem zahtevku ter na povračilo stroškov vseh treh stopenj.

(Konec prih.)

TRGOVCI! Razpečavajte v svojih trgovinah srečke loterije Društva »Trgovske akademije«. Srečke dobite pri svojem gremiju.

Trgovina.

Italijanska koncesija v Sovjetski Rusiji. V Italiji so ustanovili pred kratkim novo družbo za izvoz žita, petrolejskih pridelkov in premoga iz Sovjetske Rusije. Družba je prosila rusko vlado za dovoljenje rudarske komisije v okraju reke Donec. Ruska vlada bo prošnjo za koncesijo ugodno rešila. Kakor vidimo, silijo Italijani povsod v ospredje, v Rusiji, v Rumuniji, v Albaniji, Ogrski itd. Res ekspanzivna gospodarska politika.

Trgovska pogodba med Anglijo in Ogrsko je bila 23. julija v Londonu podpisana. V pogodbi so zajamčene obema strankama glede carine največje ugodnosti (Meistbegünstigung), dalje svoboda trgovine, plovbe in naseljevanja, izvrševanje vsakega trgovskega delovanja in slednjič glede pridobivanja premoženja in pravnega varstva vse prostosti, ki jih imajo ali jih bodo imeli v obeh državah državljani katerekoli druge države. Pogodba ureja nadalje vprašanje tranzitnega prometa, pravice snovanja konzulatov in vprašanja zapuščin, patentov, varstvenih znamk in nepoštenega tekmovanja. Glede prekomorskih posestev Velike Britanije, zlasti Indije, dominionov z lastno upravo, kolonij in protektoratov določa pogodba, da uživa blago iz teh krajev tudi na Ogrskem največje godnosti, dokler ima ogrsko blago v teh krajih iste pravice.

Industrija.

Ogrska kovinska industrija. Te dni je izšlo poročilo o položaju ogrske kovinske industrije in statistika o številu delavcev, v tej industriji zaposlenih. Poročilo pravi, da se je položaj ogrske kovinske industrije v zadnjih mesecih stabiliziral.

Kovinska industrija zaposluje danes okoli 34.000 delavcev, dočim jih je bilo v novembru 1923, v najugodnejši povojni dobi okoli 50.000. Nazadovanje znaša torej okoli 30 odstotkov, pa je treba še pripomniti, da se je od tedaj skrajšal tudi delovni čas.

Denarstvo.

Danski denarni trg. Danska krona se je v juniju spet nekaj zboljšala, kurz dolarja je šel nazaj od 3.80 na 3.78 in je pri tem ostal. Zlata pariteta kronskega kurza je bila v juniju 98.6 oerov, v maju 97.6. Krediti pri Danski narodni banki so šli kljub znižani obrestni meri, od 5½% do 5%, za 28 milijonov kron nazaj. Prav tako so se znižali krediti pri prvih treh zasebnih bankah. Na drugi strani je bilo opaziti, da se je tuja imovina pri bankah deloma skrčila. Obtok bankovcev je ostal s 400 milijoni kron nespremenjen. Na berzi v Kopenhavnju je bila kupčija precej slaba, vendar pa večja kakor v maju. Na akcijskem trgu je znašala 1.4 milj. kron, na obligacijskem trgu 3 milijone kron, napram 1 in 2 milj. kron v maju. Indeks na vseh poljih efektnega trga se je znižal za ca. 2%. Sredi julija se je zlata pariteta dvignila na 99 oerov.

Težkoče nove dunajske bančne družbe. Že dalje časa so se vršila, kakor se poroča v dunajskih listih, pogajanja glede likvidacije Nove dunajske bančne družbe (Neue Wiener Bankgesellschaft). Kakor pa je podoba, ne bo prišlo do mirne likvidacije, temveč bo družba prosila za otvoritev poravnalnega postopanja.

Davki in takse.

Davčno okrajno oblastvo v Slovenjgradu naznanja dohodnini zavezanim davkopllačevalcem, da je odmera dohodnine za leto 1926 in prejšnja leta izvršena ter so predpisni izkazi na vpogled pri davčnem okrajnem oblastvu v Slovenjgradu in pri davčnih uradih v Mariboru, Prevaljah, Slovenjgradu in Šoštanjju od 1. do 15. avgusta 1926. Morebitne pritožbe, ki merajo biti kolekovane s kolikom od 20 dinarjev, je vlagati samo pri davčnem okrajnem oblastvu v Slovenjgradu do 30. avgusta 1926.

Iz naših organizacij.

Diskusijski večer Gremija trgovcev v Mariboru. V torek zvečer se je vršil v Mariboru v restavracijskih prostorih »Kosovo« diskusijski večer mariborskih trgovcev. Tajnik zbornice g. dr. I. Pless je podal pregledno poročilo o aktualnih gospodarskih vprašanjih, o katerih se je med navzočimi razvila interesantna diskusija. Predsednik gremija g. V. Weixl je zaključil večer z zahvalo poročevalcu in izražajoč željo, da bi se mariborsko trgovstvo sestajalo večkrat na takih večerih, ki so izredne koristi tako za vsakega posameznega, kakor tudi za trgovstvo v splošnem.

Promet.

Vozi sam! General Motor Company v Zedinjenih državah organizira sedaj družbo s kapitalom šest milijonov dolarjev z namenom, da osnuje ta družba po vseh Zedinjenih državah zvezo družb z naslovom »Vozi sam!« Popotniki bodo najeli pri teh družbah avtomobil brez šoferja, kjerkoli, in se bodo poljubno peljali, kamorkoli. Ko avtomobil vrnejo, plačajo kilometrino kakor je kaže taksameter. V takši so vračunjeni tudi stroški za bencin, za olje in za porabo. Avtomobil daš nazaj, kjer ga hočeš, da je le podružnica zveze tam. Lahko se usedeš v auto v Newyorku, pa ga v San Franciscu oddaš.

Vagoni na Češkoslovaškem. Z ozirom na skrčenje državnega proračuna bodo češkoslovaške železnice v bodočem letu naročile železniške vagonne le v slučaju najnujnejše potrebe; tovornih vagonov najbrže sploh nič, osebne le v omejenem številu, ki niti oddaleč ne dosega letos naročenega števila. Letos so naročili 275 osebnih in 300 tovornih vagonov. Ukinjenje v naročanju tovornih vagonov odgovarja fiktivnemu dejstvu, ker je teh vagonov res dosti. Omejitev v naročitvi osebnih vagonov bo pa veliko bolj občutna, ker sedanje število za zvišani promet nikakor ne zadostuje, zlasti v časih izrednega prometa ne. Domače tovarne so vedele vse to že naprej in so se že pred dalj časa prilagodile padajoči ten-

denci, tako da jih nove omejitve ne bodo posebno občutno zadele.

Zrakoplovstvo v Italiji. 1. avgusta je krožil nad 127 italijanskimi mesti hidroplan za 12 oseb »Cant VI.« Tri motorje ima, 139 m² ploskve, 45 stotov je težak, 25 mu jih lahko naložijo. Z velopotezno propagando hočejo v Italiji zanesti zanimanje za aviatiko med najširše plasti. Italijanski aeroklub hoče nekaj časa prevažati popotnike zastoj, samo član kluba moraš biti. Italijani kažejo na vzorno organizacijo Nemčije, ki ima 42 zračnoprometnih črt.

RAZNO.

Vinko Šerec. V Konjicah je umrl znani trgovec Vinko Šerec. Bil je dolgoletni predsednik konjiškega gremija. S pridnostjo, podjetnostjo in ljubeznivostjo v obvevanju z vsakim si je pridobil daleč naokoli velike simpatije. Naj počiva v miru. Preostalim naše sožalje.

Za veliko pokrajinsko razstavo »Ljubljana v jeseni«, ki jo priredi uprava Ljubljanskega velesejma letos od 4. do 13. septembra, je blagovolil prevzeti častno predsedstvo poljedelski minister gospod Ivan Pucelj. Glavni in najvažnejši del prireditve bo tvorila posebna kmetijska razstava, kjer bodo zastopane vse veje našega agrarnega gospodarstva.

Automobili v »Ljubljani v jeseni«. — Prilikom velike Pokrajinske razstave, ki se vrši od 4. do 13. septembra t. l. na prostoru Ljubljanskega velesejma, se priredi v posebnem paviljonu tudi specialno razstavo avtomobilov, motornih koles, pneumatike in potrebščin. Uprava Ljubljanskega velesejma nudi vsem razstavljalcem te stroke največje ugodnosti pri najemninah. Vljudno pozivamo vse zainteresirane tvrdke, da najkasneje do 5. avgusta 1926. prijavijo in natančno navedejo koliko prostora potrebujejo. Razstavljalcem je dovoljena 50% na vozna za prevoz razstavnega blaga. Inozemsko blago uživa na carini iste ugodnosti kot za običajni velesejem.

Obvestilo. Cenj. občinstvu se obvešča, da se je tvrdka Šagrín-Skrbec-Bartol preselila s Kralja Petra trga 3 na Miklošičevo cesto št. 6.

Gospodarska bitka v Italiji. Gospodarska bitka v Italiji se energično nadaljuje. Pred kratkim je bil izdan odlok, ki je omejeval potrošnjo nekaterih vrst blaga. Na zadnji seji so sledile nove omejitve, tako glede potrošnje moke. Peči se bo smel samo ene vrste kruh, fin kruh bo sploh prepovedan, prepovedano bo tudi izdelovanje slaščic. Tudi se je vlada odločila za skrajno štednjo v državni administraciji. Izmed 167 podprefektur (srežkih poglavarjev) kolikor jih sedaj šteje država, se jih odpravi 95, torej nad polovico. V poročilu, ki ga je poslal tajnik fašistovske stranke g. Turati iz zborovanja direktorija v Milanu vladi, navaja: Glavni vzrok sedanjega položaja je iskati v pasivni trgovinski bilanci. Bitka je resna. Trgovinska bilanca se ima popraviti s tem, da se zmanjša potrošnja in s tem tudi uvoz. Zbog tega so omejitve neobhodno potrebne!

Angleške kupčije na račun miru. »Daily Chronicle« prinaša na prvem mestu poročilo o tajnih pogajanjih Baldwin s Turčijo. Trdi, da gre za novo tradicijo. Z dovoljenjem Chamberlainovim in z vednostjo vojnega ministra so prodali po posredovanju neke birminghamske firme Turčiji 100.000 pušk, modela iz leta 1924, z bajoneti in veliko zalogo nabojev. Iz nekega pisma koncem marca je razvidno, da je za to kupčijo vedela tudi vlada in to odobrila. List poudarja, da ta kupčija odločno nasprotuje duhu Društva narodov in pomenja nove nemire na vzhodu.

Padeč brezposelnih na Dunaju. V drugi polovici julija t. l. se je nezaposlenost na Dunaju nekoliko zmanjšala

in sicer za 500 oseb. Ta majhni padeč pa se ne smatra za zboljšanje konjunktore, nego se nanaša skoro izključno na zastopanja dopustnikov, zlasti v skupini nameščencev.

Sporazum med baltičskimi državami in Rusijo. Moskvska vlada je objavila spomenico, ki jo je poslala letska vlada sovjetski vladi za ustanovitev posebne komisije, ki naj bi pripravila pogodbo za nenapadanje med baltičskimi državami in Rusijo. Slično spomenico sta dobili tudi Estonka in Finska.

Posledice angleškega štrajka. »Prager Presse« poroča, da je štrajk angleških rudarjev očitno posegel v položaj vseh srednjeevropskih držav, ki kopljejo premog. Zelo ugoden je vpliv na ostrovski premogovni okraj. Nemci in Poljaki eksportirajo sedaj premog v Anglijo in v skandinavske države, in se je češkoslovaškemu premogu spet odprl srednjeevropski trg. V Ostravi naroča v veliki meri tudi Nemčija.

Po svetu. Avstrijska Narodna banka hoče započeti pri bankah nasledstvenih držav akcijo za ukinjenje deviznih predpisov. Češkoslovaška Narodna banka se tej akciji protivi. — Češki industrijski krogi pravijo, da je prišel čas za znižanje obrestne mere, s katerim naj započne Narodna banka in kateri bodo sledile nato druge banke. Nemška rentna banka bo svojo obrestno mero tudi znižala. — Na Poljskem se je ustanovil sindikat za eksport žita; pripadajo mu največje tvrdke in žitne organizacije. — Amerika je pripravljena dati ogrski industriji 20 milijonov dolarjev kredita. — V Bruslju so se posvetovali francoski, belgijski in nemški kovinski industriji o tvorbi mednarodne zveze surovega jekla. Sredi avgusta se bodo posvetovanja nadaljevala. — Povprečno zahtevajo Rusi 24 mesečni kredit, ne da bi kaj naprej plačali. Čehi, Nemci in Avstriji pravijo, da morejo delati z Rusi kupčije samo take tvrdke, ki so glede kapitala toliko močne, da lahko prenesejo riziko. — Poljski zlat se je znatno zboljšal. Podpredsednik Poljske banke dr. Mlynarski pravi, da zvišani kurz ni nobena ovira eksporta in da bo julijski eksport izkazal izdatno ugodnejše številke kot prejšnji meseci. — Cene petroleja na Poljskem so se v enem tednu dvignile za 190 dolarjev za vagon. Povpraševanje se je pomnožilo, tendenca je trdna. — Obtok bankovcev v Italiji je znašal 20. julija 19.681.000.000 lir. — Čistilnice mineralnega olja na Češkoslovaškem bodo svoj kartel razširile. — Med Ogrsko in Češkoslovaško se vršijo pogajanja o trgovski pogodbi, in so tako na Češkoslovaškem kakor na Ogrskem prepričani, da se bodo tem pogajanjem o provizorični pogodbi takoj priključila tudi pogajanja o definitivni pogodbi.

Sibirski zakladi. Rudarska ekspedicija ruske akademije znanosti pod vodstvom A. Foersmana je odkrila veličanska do 2000 km dolgo težišča dragocenih kovin, kot srebra, svineca, bakra, žvepla, klor, arzenika, cinobra, kositra, torija, urana, selena, bora, litija itd. Prvih 600 km tega ozemlja leži ob mongolski meji, nato se nadaljuje ležišče proti severu do zgornjega toka reke Onona v Akšinskem okraju. Po svojem značaju tvori to ozemlje močnejši granitni pas z bogato kovinsko miogočen granitni pas bogato kovinsko mineralizaciji in posameznimi ležišči dragocenih kovin.

Gospodarske vesti. Willett in Grey cenita produkcijo sladkorja na Kubi na 4.880.000 ton, lani 5.050.000 ton. — Bolgari si prizadevajo, da bi zainteresirali praške denarne zavode in industrijske kroge za ustanovitev posebne češkoslovaško-bolgarske banke v Sofiji, ki naj pospešuje trgovino med obema državama. Zanimanje na Češkem je zadostno, a pogajanja so zelo zaupna. — Ljudska banka v Monte Sant Angelo je bankrotirala, primanjkljaj znaša štiri milijone lir. Voditelji so večinoma revni ljudje. Voditelje banke so zaprli. — Pogajanja nemške in francoske zveze jekla v svrhu ustanovitve mednarodnega kartela se nadaljujejo. Nekateri so optimisti. — Na Češkem hočejo vpeljati nov davek na avtomobile in motorje. Avtomobilisti in motoristi zahtevajo sedaj vpeljavo enakega davka tudi za vozove, ki jih vlečejo konji, češ, da ti vozovi zlasti poleti in jeseni ceste bolj obrabijo kot avti in motorna kolesa. — Nemška industrija

suravega jekla dela slejkoprej z 32 in pol odstotnim skrčenjem produkcije. — V angleškem parlamentu so navedli zanimive podatke o stroških, ki jih je doslej povzročil angleški štrajk. Škoda v izvozu premoga in drugega blaga ter v dohodkih plovbe in železnice znaša 64 milijonov funtov šterlingov, neizplačane plače v rudarstvu 25 milijonov, v drugih industrijah 10 milijonov funtov. Skupno do sedanjosti škoda cenijo na okroglo 40 milijard dinarjev! — V okraju Hajda na Češkem so zaprli zopet več tovarn stekla; sedaj jih dela samo še deset, polovica od prejšnjih, pa še te nimajo dosti dela. Tudi ni nobenega upanja na zboljšanje položaja, ker je naročil samo še za kratko dobo. — V juniju je bilo na Češkoslovaškem 230 poravnalnih postopanj s 24 milijoni aktiv in 35 milijoni pasiv, ter 38 konkurzov. — Nemci so ustanovili Zvezo žičnih vrvi, s sedežem v Essenu. Delovanje Zveze je omejeno zaenkrat na vso domačo trgovino ter na eksport v sosedni državi Holandijo in Belgijo, dočim je ostali eksport brez kontrole in članom prost. — Norveška vlada bo dovolila ameriškiemu aluminijevemu trustu zgradbo vodovodne naprave s 50.000 KS. Koncesija je veljavna do leta 1982. Pripravlja se še ena enakovredna koncesija. — Kako slabo se godi angleški premogovni industriji, kaže pravkar objavljeno poslovno poročilo znane premogovne tvrdke R. Heath and Lor Moor. Lani je imela 89.000 funtov izgube, predlanskim 67 tisoč, skupaj torej 156.000 funtov. V izenačenje izgube predlagajo novo emisijo v višini 200.000 funtov. Težki položaj premogovne industrije se vidi iz tega, da ta družba od leta 1922 naprej ni plačala nobene dividende. — Hapag, akcijska družba, ki vozi iz Hamburga v Ameriko, bo pomnožila svoj kapital za nadaljnjih 11 milijonov mark. S tem se bo osnovni kapitali dvignil od 10 na 21 milijonov mark. Akcionarjem so dali pravico nakupa v razmerju 5 : 1 s kurzom 108%. Druga sredstva bodo porabili najbrže zato da kupijo nazaj ladje, ki so jih bili prodali Harrimanovi skupini. — Najvišje sodišče na Poljskem je sklenilo, da se za inozemske kredite ne sme plačevati letno več kot 6% obresti. Najvišja obrestna mera do 15 odstotkov se sme plačevati le v domačem denarnem prometu. — Poljski finančni konzorcij je vzel v najem državni monopol spirita v Turčiji. Doslej je importiral v Turčijo en milijon litrov spirita. Po pogodbi ima konzorcij pravico do letnega importa štirih milijonov litrov skozi 25 let. Letni dobiček računijo na šest milijonov turških funtov. — Stanje tobačnega pridelka v Češkoslovaški je letos prav zadovoljivo. Dež tobaču ni škodoval, trpelo je le nekaj poplavljenih krajev, kar je pa spričlo splošnega dobrega pridelka skoraj brez pomena. — V enem mesecu prepeljejo češkoslovaške železnice okoli 20 milijonov oseb, nad 4 milijone ton blaga in imajo okoli 300 milijonov Kč dohodka.

Po svetu. Na novih italijanskih bankovcih boš videl Mussolinijevo glavo v vodnem tisku. — Švedska je vzorna dežela omnibusnega prometa. 1300 koncesioniranih omnibusnih prog imajo, s 35.000 km obratnega prometa. Železnice je samo 16.000 kilometrov. Kdor ima dobre živce, lahko vso Švedsko v omnibusu prepotuje. — V juniju je šlo 1.520.000 ton premoga iz Poljske v inozemstvo, kar je doslej na Poljskem še nedoseženi rekord. Povprečni mesečni izvoz pred začetkom carinske vojske z Nemčijo je znašal okoli 800.000 ton, nato pa 700.000 ton, in sedaj naekrat še toliko. — Nemci so zvišali cene za kalij, in sicer precej izdatno; netocene so še zmeraj za 25 odstotkov pod predvojnimi cenami. — Iz Amerike je odšlo sredi julija dva milijona ton premoga na angleških ladjah v angleška pristanišča.

Oglejte si

bogato zalogo nogavic in rokavic za dame, gospode in otroke, vezene, našivkov in cipk ter drugega modnega in toaletnega blaga, potrebnih za šivilje, krojače in čevljarje

na veliko in malo
po najnižji dnevni ceni pri:

JOSIP PETELINC
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika,
ob vodi levo.

Ljubljanska borza.

Sreda 4. avgusta 1926.

Blago: Deske smrekove, 20 mm, monte, ogledane, feo vag. nakl. post., 1 vag. den. 450, bl. 450, zaklj. 450; Deske smrekove, 25 mm, monte, ogledane, feo nakl. post., 1 vag., den. 450, bl. 450, zaklj. 450; hrastova drva, suha, feo nakl. post. bl. 16.50; bukova drva, suha, feo nakl. post. bl. 17.50; smrekovi, jelovi hlodi, od 25 cm napr., 4 m dolgi, feo nakl. post. den. 190; Bukovi pragovi: 251—260 m, 13'50/14 × 23/24, feo vag. meja den. 38, bl. 38.50; bukovi pragovi, 245 m, 22 × 12½, feo vag. meja, za komad den. 32, bl. 32.50; bukovi remeljni, 60/60 mm deb., od 080—120 m, l. feo vag. Sušak pristanišče den. 900; bukovi neobrob. plohi, I, II, III, od 27, 40, 60, 100 mm, od 2 m napr., feo vag. meja bl. 490; gлина surova: »A«, bela glina za 100 kg bl. 70; »B«, temnozelenata glina za 100 kg bl. 60; »C«, svetlozelenata glina za 100 kg bl. 60, feo vag. Postojna: glina, suha kot prah, v sodih: »A«, bela glina 3 × zmleta bl. 110; »B«, zelena glina, 3 × zmleta bl. 100; »C«, svetlozelenata glina, 3 × zmleta bl. 100, Laze, v sodih 250 kg, brez ambalaže, vse za 100 kg, netotežina, feo post., sodi po Din 65.— za komad; pšenica nova, za avgust, feo nakl. post. bl. 270; koroza, par. slov. post. bl. 230; koroza, feo vag. nakladalna postaja bl. 180; otrobi srednji, feo slov. post. bl. 155; oves novi, feo vag. nakl. postaja bl. 200; laneno seme, feo slov. nakl. postaja den. 380; laneno seme, feo Bjevar Podravina den. 370.

Vrednote: Investicijsko posojilo iz l. 1921 den. 72.50, bl. 73; Loterijska državna renta za vojno škodo den. 292, bl. 296; Zastavni listi Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Kom. zadolžnice Kranjske deželne banke den. 20, bl. 22; Celjska posojilnica d. d., Celje den. 193, bl. 194, zaklj. 194; Ljubljanska

kreditna banka, Ljubljana den. 175, bl. 195; Merkantilna banka, Kočevje den. 90, bl. 90, zaklj. 90; Prva hrvatska štedionica, Zagreb den. 865, bl. 870; Slavenska banka d. d., Zagreb den. 50; Kreditni zavod za trg. in ind., Ljubljana den. 165, bl. 175; Strojne tovarne in livarne d. d., Ljubljana bl. 110; Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d., Ljubljana den. 102; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana den. 55, bl. 65; »Šešir«, tovarna klobukov d. d., Škofja Loka den. 108, bl. 104, zaklj. 104.

TRŽNA POROČILA.

Ljubljanski živinski sejem (4. t. m.). Dagon 287 konj, 9 žrebet, 90 volov, 97 krav, 26 telet in 146 prascev za rejo. Prodanih je bil 48 konj, 1 žrebet, 64 volov, 70 krav, 18 telet in 13 prascev za rejo. Cene za kg žive teže: voli I. 8, II. 7.50, III. 7, krave klobasariče 3—4, debele 5—7, teleta 10—11 Din. Prasci za rejo so se trgovali po 500 do 600 Din za par po velikosti, konji po 1500—6000 Din za komad po kakovosti. Kupčija je bila precej živahna. Za inozemstvo se ni nakupovalo. Cene prilično stabilne; le mestoma so malo popustile.

Zagrebski tedenski sejem (4. t. m.). Dagon goveje živine priličen, a dovoz svinjskih svinj, ki jih je ostalo preko 5 vagonov na kolodvoru nerazprodanih. Cene goveji živini so pokazovale lahno tendenco nazadovanja, dočim so cene svinjam znatneje popustile, in sicer 0.50 do 1 Din pri kg. Konjsko tržišče je bilo istotako dobro obiskano. Domači izvozniki so nakupili več partij za Španijo. Mnogo je bilo tudi kupecv iz Slovenije. Teleta so se v precejšnji meri nakupovala za Italijo, a drobna živina za Španijo. Cene za kg žive teže: voli I. 8—9, II. 6—7, III. 5—6, bosanski I. 6.50—7, II. 5—6, III. 4—5, bikli 5—6, krave domače I. 6—7, II. 4—4.50, III. 3—4, junice I. 7—8, II. 4—5, teleta živa 5—7, (zaklana 7—10), svinje domače nepitane 8.50 do 9.50, pitane 12—12.50 (zaklana 14 do 14.50), sremške 12—13.50 (zaklana 14 do 15.50), prasci do 1 leta 10—11, nad 1 letom 9—11, zizni prasci 10—12, zaklani 16—18) Din. Konji tovorni in vozni 5000 do 15.000 Din za par, jahalni 2000—4500 dinarjev za komad. Krna: seno I. 100 do 125, II. 75—90, lucerna 120—140, slama 50—100 Din za 100 kg.

Tržaški blagovni trg (dne 3. t. m., na debelo). Zelenjava: Solata 90 do 100, radič 50 do 360, kumare 100, buče 40 do 90, pesa (rdeča) 30 do 40, pesa bela 30, zelje rumeno 90 do 110, vrzote 70, krompir 40 do 50, fižol v stročju za luščenje (lisast) 140 do 250, fižol zelen mali 150 do 200, malancane 160 do 200, špinača 50 do 70, paprika 200 do 320, česen 150 do 200, čebula 50 do 80. — Sadje: »Amoli« 80 do 320, breskve 150 do 650, fige 170 do 240, ronglo 210 do 250, jabolka 70 do 220, cimbarji 80 do 150, češplje 150 do 240, hruške 110 do 450, pomaranče 65, limone 20 do 45, grozdje 240 do 280.

Dunajski goveji sejem. (2. t. m.) Do-

gon 2626 glav, od tega iz Jugoslavije 321 komadov. Zaradi zmanjšane do-gona so cene prvovrstnim volom in kravam poskočile za 5 grošov pri kilogramu. Za kilogram žive teže notirajo: voli I. 1.40—1.60, (izjemno 1.65—1.85), II. 1.13—1.35 (1.05—1.15), bikli 1—1.40, krave 0.90, do 1.40, slaba živina 0.50 do 0.80 silinga.

Lipški velesejem

največji velesejem sveta

11.000 razstavjalcev iz 21 dežel
160.000 kupecv iz 44 dežel

Jesen 1926:

29. avgusta do 4. septembra

Tudi za Vse je obisk svetlega pomena!

Podrobna pojasnila daje:

Časno zastopstvo
Stegu in drugi
Ljubljana
Gledališka ul. 8.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 5. avgusta t. l. ponudbe za dobavo enega vagona portlandcimenta. — Ekonomsko odeljenje direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. avgusta t. l. ponudbe za dobavo železne pločevine, verig in parketnih deščic, do 13. avgusta t. l. za dobavo instrumentov za preizkušnjo lokomotiv. Pogoji na vpogled pri imenovanem odeljenju ob delavnikih od 10. do 12. ure. — Dne 12. avgusta t. l. se bo vršila pri direkciji državnih železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave bele kovine. — Do 12. avgusta t. l. sprejema: direkcija državnega rudnika v Velenju ponudbe za dobavo 2 vagonov krajnikov; direkcija državnega rudnika v Ljubiji za dobavo specialne zidne ure za električno centralo ter za dobavo delov stranišč in svinčenih cevi; direkcija državnega rudnika v Kakanju za dobavo jermenic. — Do 14. avgusta t. l. sprejema direkcija državnega rudnika v Kakanju ponudbe za dobavo impregniranih drogov, do 16. avgusta t. l. pa za dobavo mila, kave, riža in svinjske masti. — Dne 18. avgusta t. l. se vrši pri odeljenju za mornarico v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave platna, špaga, voska itd. — Predmetni oglasi so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled.

Edino **šivalni stroji** in najboljše **kolesa** za rodbino, obrt in industrijo so le

JOS. PETELINCA

Najnižje cene! **Gritzner** Tudi no obroke!
Adler

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika
Pouk v vezenju brezplačno. — Večletna garancija.

Veletrgovina kolonijalne in špicerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!

OBVESTILO **OBVESTILO**

Cenj. občinstvo se obvešča, da se je tvrdka **ŠAGRIN - ŠKRBEČ - BARTOL** preselila iz **Kralja Petra trga 3** na **Miklošičevo cesto 6**

B. S. A. Motocikli

in prikolice najnovjših modelov leta 1926 po znižanih cenah dospeli. — Na ogled in poskušnjo pri **Jugo-Auto, Ljubljana** d. z. o. z.

Ceniki na zahtevo brezplačno. Dunajska cesta 36. — Tel. 263.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

prodaja **PREMOG**

iz slovenskih premogovnikov vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo, kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

Inozemski premog in koks

vsa vrste in vsakega izvora ter priporočila posebno prvovrstni češkoslovaški in angleški koks za livarne in domačo uporabo, kovaški premog, črni premog in briquete.

Naslov: **Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani**
Miklošičeva cesta št. 15, II. nadstr.

Trgovci, naročajte „TRGOVSKI LIST“!